

Lägesbild

Samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm

Kungsholmens stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen och
lokalpolisområde Norrmalm

Innehåll

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild	2
Inledning	5
Syfte	5
Källor	5
Beskrivning av stadsdelsområdet	6
Geografiskt ansvarsområde	6
Beskrivning av lokalpolisområdet	6
Geografiskt ansvarsområde	6
Medborgarlöften	7
Beskrivning av brottsligheten	7
Beskrivning av tryggheten	7
Prioriterade samverkansområden	11
Unga i riskzon för destruktivt beteende	11
Otrygga och brottsutsatta platser	13
Systemhotande brottslighet	15
Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer	16
Lokalt prioriterade samverkansområden	18

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

Tryggheten uppskattas som generellt ganska hög på Kungsholmen. Detta bekräftas av polisens senaste trygghetsundersökning som genomfördes under år 2023. Självklart finns det även medborgare som upplever otrygghet på vissa platser och under vissa tider på dygnet. Otrygghetskänslan varierar stort mellan olika människor och det finns en mängd faktorer som påverkar känslan av otrygghet.

Det som flest kungsholmsbor uppger är ett problem i sitt bostadsområde eller i anknytning till det är nedskräpning, mörka områden och dålig belysning, klotter, skadegörelse, narkotikamissbrukare som stör ordningen, narkotikaförsäljning samt ungdomar som stör ordningen. För merparten av dessa problemområden är det boende i Stadshagen och Östra S:t Görän som upplever mest missnöje.

I Stadshagen och Östra S:t Görän finns flertalet verksamheter som riktar sig till personer med beroende- och missbruksproblematik med koppling till psykisk ohälsa alternativt personer i hemlöshet. Med anledning av att det finns ett flertal sådana verksamheter inom ett relativt litet område samt att många personer med vård- och stödbehov rör sig inom eller i anslutning till dessa verksamheter ökar risken för att brott uppstår. Detta syns tydligt inom vissa brottstyper som exempelvis narkotikabrott, stöldbrott och till viss del våldsbrott. Fridhemsplansområdet med omnejd är sedan flera år tillbaka bedömt som en öppen drogscen.

I Hornsbergs strand finns sommartid ett stort besöksstryck som historiskt har fört med sig en del störningar kopplat till oordning, nedskräpning, ordningsstörningar, trafikproblematik m.m. Det senaste två åren 2021–2023 har ordningsläget i Hornsberg förbättrats avsevärt, få avvikelser har rapporterats vilket förmodligen lett till att den upplevda tryggheten ökat väsentligt.

Vid en mer detaljerad analys när det gäller polisanmälda brott kan man konstatera att det skett en liten ökning av polisanmälda brott i de flesta brottskategorier, undantagen är skadegörelsebrott och övriga BrB-brott (t.ex. brotten olovligt förfogande, penningförfalskning, våldsamt motstånd, tjänstefel m.m.).

Bedrägerier mot äldre eller mot funktionsnedsatta har nationellt sett ökat väsentligt under de senaste åren. I år har bedrägeribrotten mot äldre ökat med flera hundra procent

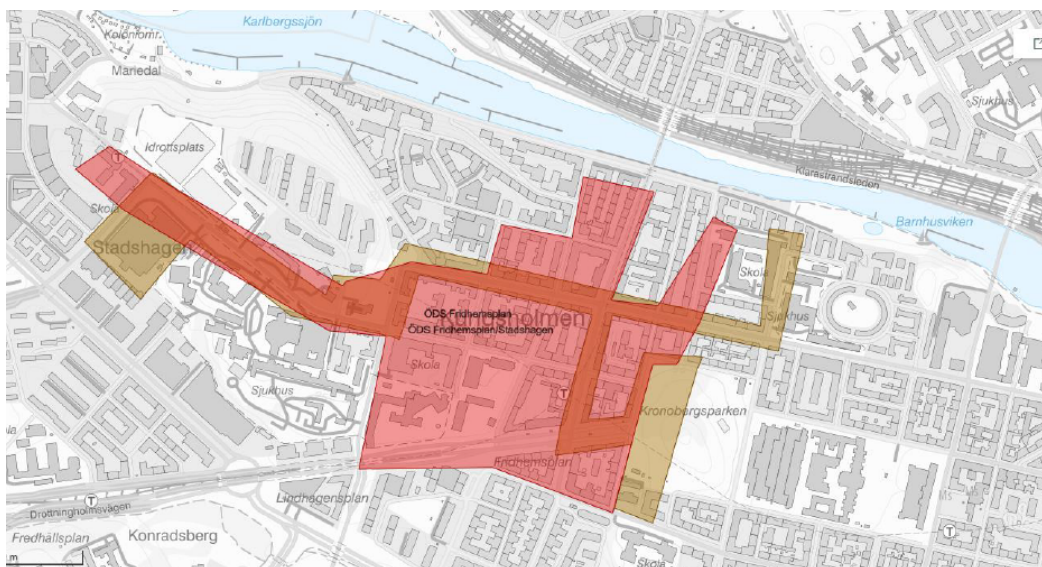
på många håll i landet. Likaså har bedrägeribrotten mot äldre boende på Kungsholmen ökat explosionsartat.

Vad gäller gruppen ungdomar ser man att Kungsholmen ligger i linje eller över stadens snitt kring användning av alkohol, narkotika och tobaksbruk sett till de resultat som presenterats i Stockholmsenkäten. Att motverka ungdomars alkohol-, narkotika- och tobaksbruk, samt att förebygga våld och kriminalitet bland ungdomar, är således fortsatt prioriterade samverkansområden.

Öppen drogsцен (ÖDS) Fridhemsplan/Stadshagen

Polisregionens kartläggning av öppna drogsценer ingår i den beslutade regionala uppföljningsplanen av ANDT-arbetet. Kartläggningen syftar till att göra analyser på de platser som beskrivs för att skapa bättre insatser samt årligen följa upp med ny kartläggning.

En öppen drogsцен är en geografisk, bestående plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt och uppfattas som problematisk av myndigheter eller allmänheten. Bakom den gemensamma definitionen står Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms läns landsting, Polisregion Stockholm, Tullverket och Kriminalvården.

Gult fält är ÖDS Fridhemsplan år 2021

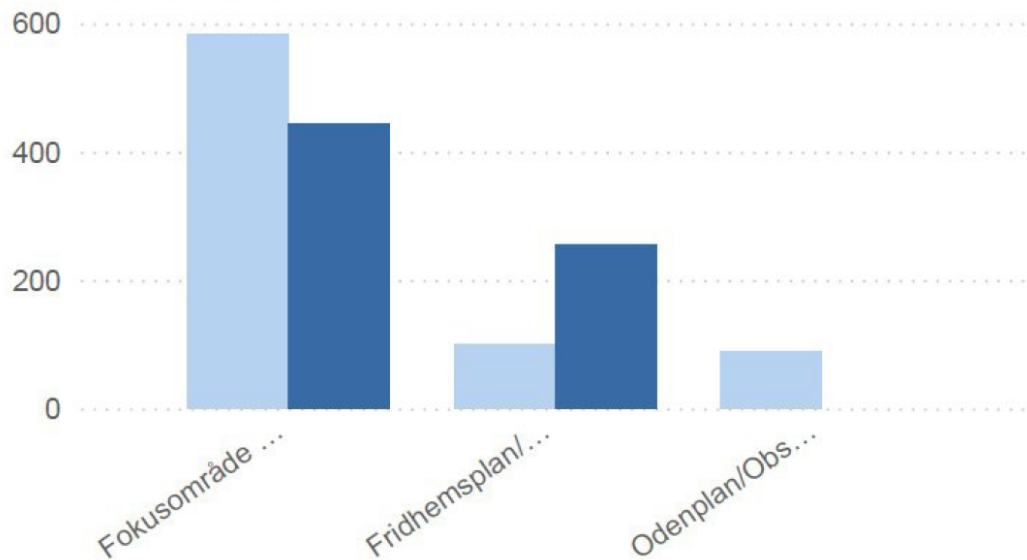
Rött fält är ÖDS Fridhemsplan/Stadshagen 2023

Området har expanderat

samtidigt som vissa områden (t.ex. f.d. S:t Eriks ögonsjukhus och Kronobergsplanen) har försvunnit.

VÅLDSBROTT PÅ ÖDS

År ● 2020-2021 ● 2022-2023

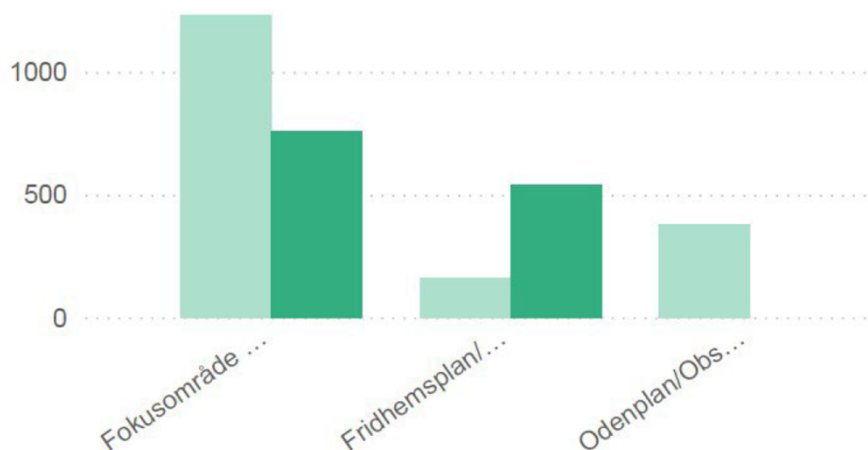
Antalet våldsbrott på öppna drogsener i LPO Norrmalm

Våldsbrotten har ökat i antal och mer än i relation till den ökade arean på Fridhemsplan/Stadshagen det vill säga att våldsbrotten är fler även mätt per hektar.

Källa: *Samverkan Stockholmsregionen 2023*.

NARKOTIKA OCH BROTT MOT KNIVLAGEN PÅ ÖDS

År ● 2020-2021 ● 2022-2023

Antalet narkotikabrott och brott mot knivlag har ökat markant på Fridhemsplan/Stadshagen medan antalet i fokusområde Klara har minskat.

Källa: *Samverkan Stockholmsregionen 2023*.

Inledning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm tecknade den 4 november 2019 en övergripande samverkansöverenskommelse. Under 2023 har överenskommelsen inklusive prioriterade samverkansområden reviderats. Den reviderade samverkansöverenskommelsen föreslås gälla från den 1 januari 2024 och tillsvidare. Den övergripande samverkansöverenskommelsen ligger till grund för lokala samverkansöverenskommelser mellan Stockholms stads förvaltningar och bolag samt lokalpolisområdena.

Inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen tas en gemensam lägesbild fram. Denna lägesbild omfattar stadsdelsområdet Kungsholmen, Norrmalms lokalpolisområdes och utbildningsförvaltningens och ligger till grund för prioritering av gemensamma insatser och åtgärder.

Syfte

En lägesbild utgår från en kartläggning och är en samlad bedömning om brott och otrygghet. I lägesbilden görs en analys av vilka brotts- och trygghetsproblem som är mest framträdande lokalt, deras karaktär och under vilka förhållanden de uppstår. Lägesbilden kan visa var problemen inom ett område är som störst, hur situationen ser ut jämfört med referensdata och hur utvecklingen sett ut över tid. En mer avancerad lägesbild kan också innehålla prognoser eller fördjupningar kring vissa brottstyper. Lägesbilden utgör ett underlag för att välja och planera åtgärder samt visa på vilka problemområden som kräver gemensamma insatser utöver linjeverksamhet.

Lägesbilden är stadens och polisens gemensamma bild och skrivs för målgruppen anställda i respektive verksamhet.

Källor

- Brottstatistik, Polismyndigheten statistikprogram Status
- Medborgardialog år 2023
- Polismyndighetens medborgarenkät år 2021 och år 2022
- Polismyndighetens trygghetsundersökning, år 2023

- Samverkanspartners bild och beskrivning av ordning och brottslighet i stadsdelen
- Stockholmsenkäten år 2022
- Stockholms stads trygghetsmätning år 2023
- Stockholms stads verktyg för stadsmiljö ”Tyck till”

Beskrivning av stadsdelsområdet

Geografiskt ansvarsområde

Samverkansöverenskommelsen berör stora delar av den lokala förvaltningen utifrån de mål som finns. I styrgruppen för arbetet som rör samverkansöverenskommelsen finns representanter från socialtjänstavdelningen, stadsmiljöavdelningen, avdelningen för stadsutveckling, grundskoleavdelningen, gymnasieavdelningen, äldreomsorgsavdelningen och förskoleavdelningen från stadsdelsförvaltningen. På en övergripande nivå är socialförvaltningen och trafikkontoret representerade i andra forum för att kartlägga lägesbilder samt vidta åtgärder utifrån deras område och professioner kopplat till samverkansöverenskommelsen.

Samtliga aktörer har ett ansvar att dela information och arbeta gemensamt mot de mål som samverkansöverenskommelsen avser.

Kungsholmen består av stadsdelarna Kungsholmen, Stadshagen, Kristineberg, Fredhäll, Marieberg, Lilla Essingen, Östra S:t Göran och Stora Essingen.

Beskrivning av lokalpolisområdet

Geografiskt ansvarsområde

Polismyndigheten är indelad i sju polisregioner. Lokalpolisområde Norrmalm tillhör Polisregion Stockholm som omfattar fyra polisområden; Stockholm Nord, City, Syd samt Gotland.

Lokalpolisområde Norrmalm innefattar de centrala delarna Norrmalm, Östermalm och Kungsholmen i Stockholm city samt Lidingö stad.

Medborgarlöften

Medborgarlöftet syftar till ett effektivare brottsförebyggande och trygghetskapande arbete. Detta uppnås genom att polisen tillsammans med lokalsamhällets aktörer skapar

förtroende samt engagerar och involverar dig som medborgare. Löftena är framtagna av polisen. Det finns inget gemensamt medborgarlöfte mellan Lokalpolisområde Norrmalm och Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

Ungdomar

Lokalpolisområde Norrmalm ska bedriva riktat och uppsökande arbete för att förebygga personrån, våldsbrott och narkotikabrott bland ungdomar. Polisen ska genomföra minst sex polisinsatser med särskilt fokus på dessa brott.

Särskilt utsatta brottsoffer

Lokalpolisområde Norrmalm ska genomföra minst sex brottsförebyggande informationsinsatser som riktar sig mot särskilt utsatta brottsoffer, exempelvis äldre och utsatta i parrelation. Under året ska polisen även vidareutveckla sina arbetsmetoder avseende våld i nära relation.

Otrygga och brottsutsatta platser

Lokalpolisområde Norrmalm ska med en stark lokal närvaro arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande i syfte att medborgarna ska vara säkra och känna sig trygga. De ska arbeta med platssamverkan på flera platser i lokalpolisområdet och genomföra minst åtta trygghetsvandringar på otrygga och brottsutsatta platser under året.

Kriminella nätverk

Lokalpolisområde Norrmalm ska bedriva riktat och uppsökande arbete mot individer kopplade till kriminella nätverk, i syfte att bland annat beslagta vapen, narkotika och förhindra våldsbrott i lokalpolisområdet. Vidare ska lokalpolisområdet vara delaktig i operativ myndighetssamverkan i syfte att identifiera, förhindra och bekämpa organiserad brottslighet. De ska genomföra minst fyra insatser under året med fokus på organiserad brottslighet och brottsvinster, i samverkan med andra myndigheter.

Beskrivning av brottsligheten

Vid en analys av brottsstatistiken när det gäller polisanmälda brott, med brottsplatsadress för Kungsholmens stadsdelsområde (Kungsholmen, Stadshagen, Kristineberg, Fredhäll, Marieberg, Lilla Essingen, Östra S:t Görän och Stora Essingen) kan det konstateras att brottsligheten totalt sett verkar öka från 2022 till 2023. Detta kan fastställas genom polisens centrala system (statistikprogram Status) då man jämför antalet anmälda brott fram till v. 41 år 2022 och 2023.

Brottsstatistik Kungsholmen

Brottskategorier	År	2023	2022
Total		9184	9335
Våldsbrott		750	727
Trafikbrott		815	763
Övriga brott mot person		590	554
Tillgreppsbrott (exkl i butik)		1920	1757
Tillgrepp i butik		243	197
Bedrägeribrott m.m.		828	585
Övriga BrB-brott		288	292
Skadegörelsebrott		2272	3134
Övriga specialstraffrättsliga brott		356	347
Narkotikabrott		1122	979

Källa: Status, anmälda brott fram till v. 41 år 2022 - 2023.

Vid en mer detaljerad analys när det gäller polisanmälda brott kan man konstatera att det skett en ökning sett till samtliga brottskategorier frånsett skadegörelsebrott. De kategorier som ökat mest i Kungsholmens stadsdelsområde är bedrägeribrott, tillgreppsbrott och narkotikabrott.

Brottsstatistik Fridhemsplan

Brottskategorier	År	2023	2022
Total		1013	1319
Våldsbrott		60	87
Trafikbrott		11	16
Övriga brott mot person		27	47
Tillgreppsbrott (exkl i butik)		119	102
Tillgrepp i butik		41	56
Bedrägeribrott m.m.		31	32
Övriga BrB-brott		23	24
Skadegörelsebrott		530	761
Övriga specialstraffrättsliga brott		29	47
Narkotikabrott		142	147

Källa: Status, anmälda brott fram till v. 41 2022 – 2023.

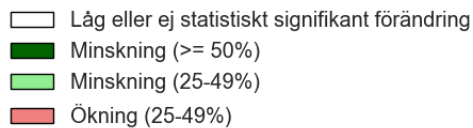
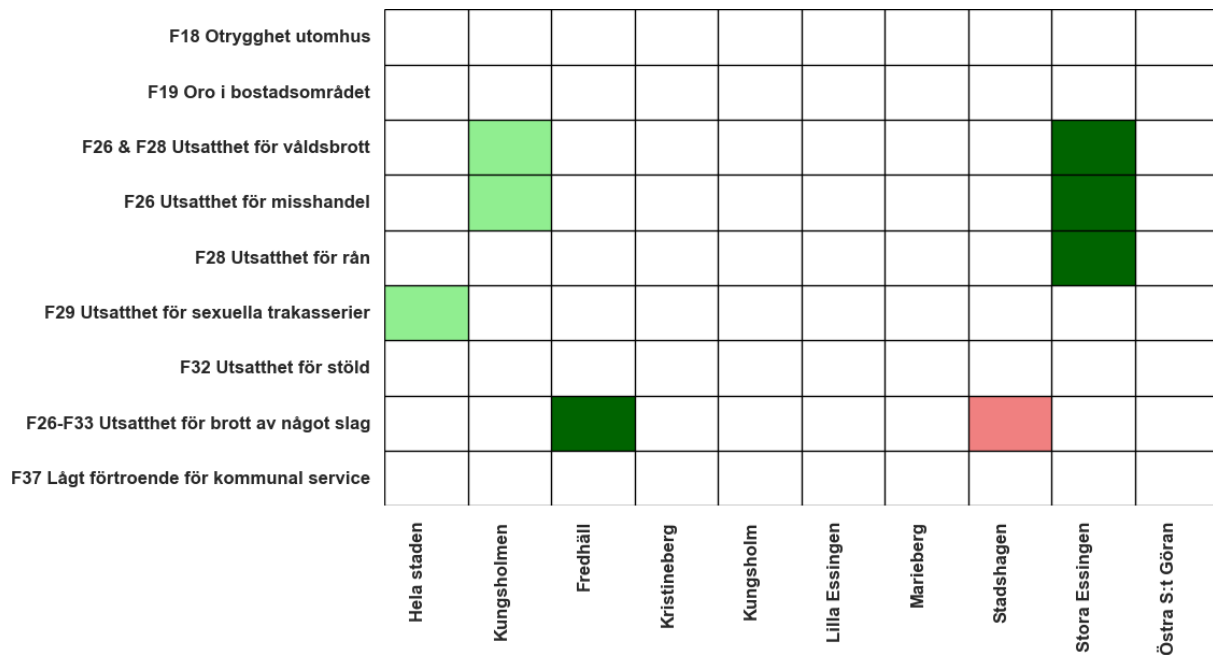
Beträffande Fridhemsplan kan vi se en minskning. Under samma period har flera polisanmälda brott i flera kategorier minskat där bl.a. skadegörelsebrott, övriga brott mot person, våldsbrott, tillgrepp i butik. Anledningen till att Fridhemsplan nämns är att området är högt prioriterat av både polisen LPO Norrmalm samt av Kungsholmens stadsdelsförvaltning sedan en längre tid tillbaka eftersom området klassificeras som en öppen drogszen (ÖDS).

Exakt vad detta beror på går inte att förklara i nuläget. Vissa brottstyper är så kallade upptäcktsbrott, vilket betyder att de är endast polisen som upptäcker och rapporterar denna typ av brottslighet. Upptäcktsbrott är exempelvis narkotikabrott och trafikbrott. Detta betyder i praktiken att om polisen väljer att fokusera och göra satsningar mot vissa typer av brottslighet och har större fokus på ett visst geografiskt område, upptäcks fler brott vilket leder till att polisanmälningar ökar. Detta leder i sin tur leder till att brottsligheten ser ut att öka i statistiken.

Beskrivning av tryggheten

Stockholms stad har under 2023 genomfört en trygghetsmätning med syfte att medborgarna ska få besvara frågor om utsatthet för brott, upplevelser av ordningsstörningar samt graden av upplevd trygghet eller oro för att utsättas för olika typer av brott. På Kungsholmen tillfrågades 2184 personer varav 50 % svarade.

Nyckeltal – trender 2020-2023

Källa: Trygghetsmätningen 2023

I de siffror som är signifikanta syns i hög grad se en positiv utveckling sedan 2020 då den senaste undersökningen gjordes, med undantag för oro att bli utsatt för någon form av brott bland invånarna som bor i Stadshagen.

På Kungsholmen svarade 3% att de skulle välja att flytta från sitt nuvarande bostadsområde om möjligheten fanns p.g.a. otrygghet, mycket brott och ordningsstörningar (jmf. 8% i hela staden). 7% svarade att de upplevt oro, varje dag eller flera dagar i veckan, att utsättas för brott någon gång det senaste året (jmf. 9% i hela staden).

Resultaten visar även i förhållande till grupper som man kollar närmre på vilka är kvinnor, äldre (66-79 år), har funktionsnedsättning, utlandsfödda, de som bott i sitt bostadsområde kortare än ett år och längre än fem år samt personer utan gymnasieutbildning.

Äldre (41%) och personer utan gymnasieutbildning (41%) är mest benägna att avstå att gå ut vissa tider på dygnet till följd av oron. Personer som har funktionsnedsättning (21%) är mest benägna att avstå från aktiviteter likt restaurang- och biobesök och

personer utan gymnasieutbildning (59%) och kvinnor (51%) känner sig mest rädda att gå ut själva på kvällen till följd av oro att bli utsatt för brott. Av samtliga som känner oro avstår 29% ganska ofta eller mycket ofta att gå ut själva på kvällen. 21% känner sig oroliga för att vistas på en eller flera platser i sitt bostadshus eller dess närhet med rädsla att bli utsatt för brott. Bland samtliga är det vanligast att känna oro på vägen till och från bostaden. Totalt upplever 6% oro minst flera gånger i veckan att bli utsatt för någon slags brott i sitt bostadsområde. Generellt upplever personer som bor i områdena Stadshagen och Östra S:t Göran i högre grad oro för att bli utsatta för brott i och runt deras bostadsområde. De upplever även problem skadegörelse, nedskräpning och dylikt i deras bostadsområde i större utsträckning.

Även Polisen har under 2023 gjort en regional trygghetsmätning där 13,7% av Kungsholmsborna uppger oro att gå ut på kvällarna och 40% undviker vissa platser i sitt närområde under kvällstid. I området de bor i är de främsta besvären mörka områden och dålig belysning (52.7%), nedskräpning (64.6%), skadegörelse (34.6%) och narkotikamissbrukare på offentliga platser (28.9%). 14.4% upplever att det finns kriminella gäng i området.

Båda undersökningarna påvisar att Kungsholmsborna generellt upplever sig tryggare än många andra i staden. Däremot finns det vissa grupper och områden som sticker ut där invånarna upplever otrygghet i högre grad. Båda områdena som sticker ut är kartlagda i den nya öppna drogscenen för 2023 som numer kallas ÖDS Stadshagen/Fridhemsplan.

Prioriterade samverkansområden (regionalt)

I den övergripande samverkansöverenskommelsen finns fem stadsövergripande prioriterade utmaningar utpekade där samverkan är särskilt påkallad på såväl lokal som regional nivå. Med utgångspunkt i den lokala lägesbilden prioriteras efter en gemensam analys inom vilka områden gemensamma åtgärder ska ske. För respektive samverkansområde ska hänsyn tas till den tillgängliga lokala resursen samt vilka av stadens övergripande verksamheter och polisens regionala verksamheter som kan tas i anspråk.

Unga i riskzon för destruktivt beteende

Beskrivning av området:

För att förebygga eller komma tillrätta med kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa, våldsbejakande extremism och andra destruktiva beteenden hos barn och unga krävs ett systematiskt och långsiktigt förebyggande arbete. Viktiga skyddsfaktorer är trygga

uppväxtförhållanden, välfungerande skolgång och meningsfull fritid. Arbetet för att stärka dessa skyddsfaktorer kring barn och unga behöver prioriteras. Samverkan runt barn och unga som begår brott eller riskerar att begå brott är avgörande och kan ske såväl på grupp- som individnivå. Tidiga insatser är ofta effektiva för både individ och samhälle.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Unga i riskzon för destruktivt beteende är en prioriterad fråga som det arbetas med i och över avdelningar och förvaltningar på Kungsholmen både på grupp- och individnivå. Med hjälp av kontinuerliga kartläggningar i olika forum där polis och olika representanter från skola och socialtjänst samt olika undersökningarna likt Stockholmsenkäten anpassar vi våra fokusområden och insatser. De utmaningar som vi främst kan se utifrån underlaget i Stockholmsenkäten är att ungdomarna på Kungsholmen tillsammans med övriga innerstadsstadsdelar konsumerar mest alkohol. Vidare är Kungsholmen det området i Stockholms stad där skolfrånvaron är högst. Stadsdelen står dock möjligen inför nya utmaningar till följd av den ökade gängkriminaliteten under 2023. Den lägesbild som finns visar på en låg förekomst av unga i risk för kriminalitet men utifrån nuvarande samhällssituation vet vi att det kan ändras snabbt. Stadsdelsförvaltningens arbete med frågan är samlat i förvaltningens handlingsplan för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.

SSP-möten (skola, socialtjänst och polis) fortsätter och används för att skapa gemensamma lägesbilder och samverka kring prevention i skolan. Representanter från olika delar av socialtjänsten som familjeenheten, preventionsenheten och fältassistenter samt socialsekreterare som är placerad på LPO Norrmalm deltar. I och med rådande samhällssituation görs extra informationsspridning till skolor via socialtjänst och polis likt materialet ”Gängsnacket” och information hur de ska gå tillväga vid oro. Socialtjänsten ordnar informationsträffar för F-9 lärare hur de arbetar där polis vid behov deltar.

Av den anledningen har man under hösten 2023 påbörjat en ny satsning, SST+ (skolsocialt team plus), för att arbeta med elever som har en hög skolfrånvaro. Arbetet sker genom medel från stadens sociala investeringsfond. I praktiken innebär det att två familjebehandlare arbetar främst ute på skolorna för att kunna möta upp elever, familjer och skolpersonal där de främst syns.

Familjebehandlarna erbjuder föräldraskapsstödsprogrammet ”På rätt väg” som är ett individuellt icke-biståndsbedömt föräldrastödsprogram. Syftet är att tidigt fånga upp föräldrar till barn som uppvisar riskbeteenden och där det finns oro kring kriminalitet, för att stärka föräldrarnas förmågor och nätverket runt familjen. Polisen kan lotsa föräldrar till denna insats då de kommer i kontakt med dessa i sin verksamhet. Vidare erbjuder socialtjänsten utbildningarna ABC (Alla Barn i Centrum) till föräldrar som syftar till att främja barns utveckling genom att stärka relationen mellan föräldrar och barn och Komet (kommunikationsmetod) som riktar sig till föräldrar och lärare där målet är att lära ut verktyg som leder till mindre bråk och konflikter hemma och i skolan.

Fältassistenter erbjuder elevlektioner inom RoS (Respekt och självrespekt, åk 6), "Sjuansnack" (åk 7) och ANT (alkohol, narkotika och tobak, åk 8-9) till samtliga skolor. Operativ samverkan mellan fältassistenter i innerstaden, kommunpolis samt ungdomspolis sker vid behov. Utbyte av information om aktuell lägesbild, arbetssätt med syfte att öka kunskapsnivån för att förebygga, och möjliggöra, tidig upptäckt av ungdomsproblematik.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning har en fritidsgård Kuggen som riktar sig mot alla mellan 12-16 år. Tillsammans med Norra Innerstans stadsdelsförvaltning bedrivs även Hbtqia-hänget Lili samt Tre Liljor som riktar sig till dem mellan 13 och 23 år och har en funktionsvariation. Även Rålambshovsparkens parklek har aktiviteter för barn och ungdomar i olika åldrar måndag till lördag.

Otrygga och brottsutsatta platser

Beskrivning av området:

Platser som uppvisar problematik med exempelvis öppen narkotikahandel, ordningsstörningar, olovliga bosättningar, skadegörelse och omfattande nedskräpning kräver i hög grad gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att problemen ska kunna åtgärdas. Om ett område har platser med hög brottslighet och otrygghet kan det leda till en negativ spiral då invånare och besökare undviker platsen. Otrygga och brottsutsatta platser löper risk att förlora service och näringsliv samt att kriminell närvaro skapar en arena för nyrekrytering. Det finns även risk att både förtroendet för samhället och den kollektiva förmågan minskar.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Området har flera forum där samverkan sker. I Kungsholmens trygghets- och säkerhetsråd deltar stadsdelsdirektör, avdelningschefer och flertalet verksamheter från civilsamhälle och andra myndigheter. Genom att skapa en kontaktyta för information, samarbete och samverkan i trygghetsfrågor bidrar aktiviteten till att öka tryggheten för boende och besökare på Kungsholmen. Forumet ska i händelse av kris fungera som en kontakt- och arbetsgrupp.

Genom effektiv samordning för trygghet (EST), som består av preventionssamordnare, fältassistenter, parkmiljöavdelningen, trafikkontoret, SISAB, Avarn vaktbolag samt kommunpolis två gånger per månad lyfts aktuella lägesbilder från hela förvaltningsområdet samt vilken typ av åtgärd som ska sättas in. Lägesbild och åtgärd sprids internt för att sprida kännedom om det lokala trygghetsläget.

Regelbundet genomförs trygghetsvandringar. Genom att uppmärksamma en geografiskt avgränsad plats inom stadsdelsområdet och granska den utifrån upplevelse av otrygghet förbättras den situationella brottspreventionen och den upplevda tryggheten. Detta genomförs årligen.

Platssamverkan är ett samverkansforum för att vid ett utvalt geografiskt område där otryggheten är stor förstärka arbetet med åtgärder som bedöms vara relevanta. Olika aktörer från staden, företagare, ideella organisationer samt bostadsrättsföreningar. De finns tre forum - Fridhemsplan, Stadshagen samt Kristinebergs- och Hornsbergs strand. Det sistnämnda forumet är främst aktivt under sommarhalvåret.

Fridhemsplan med omnejd är ett område som sedan 2017 klassificeras som en öppen drogscen. I framtida kartläggning som startar januari 2024 kommer stadsdelsförvaltningen tillsammans med polisen göra uppdatera kartläggningen. Socialtjänsten har hösten 2023 genomfört en upphandling med en extern aktör avseende platsaktivering. Syftet med platsaktiveringen ska vara att bidra till ökad trygghet och stödja det sociala livet samt näringsidkare runt Fridhemsplan. Som ett led i detta arbete har vi även genomfört en medborgardialog vid Fridhemsplan samt bjudit in polis, företag och ideella organisationer som verkar i området till en dialogfrukost för att diskutera hur vi kan samverka kring platsaktiveringen och hur den ska bli så givande som möjligt för alla parter.

Systemhotande brottslighet

Beskrivning av området:

Brottslighet riktad mot välfärdssystemen är systemhotande då både resursfördelning och myndighetsutövning påverkas. Välfärdsbrott innebär ett felaktigt utnyttjande av skattemedel, vilket riskerar att hota legitimiteten för både välfärden och det offentliga. Långsiktigt är välfärdsbrott ett hot mot demokratin och riskerar även att leda till att tillit och förtroende för samhällsinstitutioner undergrävs. Det kan handla om arbetslivskriminalitet eller otillåten påverkan, exempelvis mot enskilda personer eller desinformationskampanjer mot socialtjänsten, och även om bedrägerier mot utbetalande myndigheter och kommuner, exempelvis ekonomiskt bistånd och föreningsbidrag.

- Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Under 2023 har fokus varit att satsa på kunskap och förtydliga arbetet med uppföljning och kontroller med följande mål.

- Samtliga enheter inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg ska höja kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Genomgång av dialogmaterial sker på APT.
- I väsentlighets- och riskanalysen identifierade vi processer och arbetssätt kopplat till att förebygga fusk och oegentligheter i välfärden (obligatorisk process från staden):
 - Uppföljning av avtal inom respektive verksamhetsområde. Arbetet med vidareutveckling av systematisk avtalsuppföljning fortsätter 2024.
 - La till kontroller för fakturagranskning inom äldreomsorgen och socialtjänsten.
 - Fakturagranskning genomförs avseende samtliga utförare.
 - Kontroll att verksamheterna har tillstånd hos IVO innan köp av verksamhet enligt LSS.
 - Kontroll av att externa utförare har tillstånd hos IVO
 - Handläggning för felaktiga utbetalningar (FUT) inom försörjningsstöd. Felaktigt utbetalat bistånd återkrävs.
 - Särskild utsedd handläggare som utreder misstänkta eller upptäckta avvikelser i utbetalning.

- Systematisk sammanställning av data: begära in tidrapporter varje månad i samtliga ärenden med beslut om personlig assistans.
- Månadsvis granska tidrapporter.
- Utreda och besluta om föreningsstöd - En utredare, en granskare, en godkännare och slutligen nämnden som beslutar om bidrag.

Under året har förvaltningens rutiner för hot, våld och otillåten påverkan uppdaterats. Sedan tidigare har vi rutiner för mutor, jäv och representation. Båda dokumenten ska tas upp på APT enligt årshjul.

Detta arbete kvarstår 2024. Förvaltningen har även en aktivitet om att systematiken kring avtalsuppföljning ska utvecklas.

Det som sker i linjeverksamheten som inte finns dokumenterat i VP eller väsentlighets- och riskanalys är:

- Kompetensbaserad rekrytering och chefsrekrytering enligt stadens modell.
- Vi har rutin för rapportering av väldfärdsbrott och otillåten påverkan. Detta bidrar till att vi kan sammanställa och analysera de fall av väldfärdsbrott som upptäcks.

Det som nämns i texten om tillståndsgivning för försäljning av alkohol och tobak samt tillsyn av försäljning av alkohol, folköl, tobak, receptfria läkemedel, e-cigaretter och tobaksfria nikotinplåster är det socialförvaltningen som ansvarar för. Miljöförvaltningen har också tillsynsansvar enligt tobakslagstiftningen.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Beskrivning av området:

Med särskilt utsatta brottsoffer avses målsägande i ärenden inom brottskodsgrupperna brott mot barn, våldtäkt mot vuxen och brott i parrelation. Det finns brottsoffergrupper som har begränsad förmåga att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara.

- Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Inom det lokalt prioriterade området med särskilt utsatta och sårbara brottsoffer finns de brott inom kategorin våld i nära relation, alternativt benämningen brott i parrelation.

LPO Norrmalm och polismyndigheten i stort bedriver ett strukturerat utvecklingsarbete inom ramen för ”initiativ Gryning”. Med anledning av detta har LPO Norrmalm och Kungsholmens stadsdelsförvaltning, främst socialtjänsten, under år 2023 genomfört gemensamma aktiviteter och åtgärder inom området, insats Sluta slå. Det sker även avstämning mellan stadsdelsförvaltningens relationsvårdssamordnare och kommunpolis 1-2 ggr/år för att utbyta information om aktuell problembild, arbetssätt, öka kunskapsnivån samt att planera gemensamma aktiviteter där det finns behov och är möjligt.

Kriminella miljöer och livsstilar

Beskrivning av området:

I staden finns unga och vuxna som verkar i kriminella miljöer vars livsstil har en påverkan på såväl brottslighet som trygghet. Det påverkar även de kriminellas anhöriga.

Exempel på kriminella miljöer och livsstilar är nätverkskriminalitet, våldsbejakande extremism och terrorism samt risksupportermiljö. Effektiva och ändamålsenliga åtgärder behöver vidtas mot personer som är inblandade i dessa miljöer.

- Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

För att motverka rekrytering till våldsbejakande extremism och för att hantera situationer där sådana rörelser växer krävs breda insatser av hela samhället. Det inbegriper både att värna och stärka demokratin, att göra samhället motståndskraftigt mot våldsbejakande extremism över tid och att kunna identifiera riskbeteenden och områden samt hantera individer i behov av stöd.

Den lokala lägesbilden för Kungsholmens stadsdelsområde visar att vit makt-miljön, den vänsterautonoma miljön och den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön är förekommande i en väldigt liten utsträckning, eller ingen utsträckning alls. Arbetet mot våldsbejakande extremism beskrivs närmare i de handlingsplaner med lokala lägesbilder som finns i staden. Samverkan mellan staden och polisen sker både övergripande på strategisk nivå och lokalt, i respektive stadsdels/lokalpolisområdes linjearbete.

Avhopparverksamhet

Arbetet med att hjälpa avhoppare som vill lämna organiserad brottslighet eller ett kriminellt nätverk pågår både inom Polisregion Stockholm och inom Stockholms stad

utifrån olika ansvarsområden och arbetssätt. Samverkan sker idag mellan de båda verksamheterna men behöver utvecklas gemensamt kring målgrupp och arbetssätt. Lägesbild visar på låg förekomst av avhoppare i lokalpolisområde Norrmalm. Norrmalmspolisen har en organisation för att kunna omhänderta uppkomna avhopparärenden genom sina lokala avhopparsamordnare som innefattar samverkan med staden i de fall det blir aktuellt. Stadsdelsförvaltningen och polisen har haft en workshop och det blev tydligt att vi behöver fortsätta utveckla detta under 2024 för att ha en plan för att ta emot avhoppare men också att se dessa.

Lokalt prioriterade samverkansområden, Kungsholmen

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer (SUB)

Målsättningen är att:

- Färre gärningspersoner begår brott mot särskilt utsatta och sårbara brottsoffer,
- färre särskilt utsatta och sårbara brottsoffer utsätts för brott
- fler särskilt utsatta och sårbara brottsoffer får relevant stöd och hjälp

Unga i riskzon för destruktivt beteende

Målsättningen är att:

- Minska riskfaktorer för destruktivt beteende,
- upptäcka och stödja unga med risk för destruktivt beteende,
- stödja och motverka de destruktiva beteenden som uppträder
- förhindra att unga hamnar i kriminalitet samt fånga upp individer i riskzon genom att arbeta i linje med ANDTS-strategin förhindras ungdomar hamnar i beroende och missbruk.
- främja ungdomars trygghet i de miljöer de vistas i

Otrygga och brottsutsatta platser

Målsättningen är att:

- Minska antalet öppna drogsener samt otrygga och brottsutsatta platser.
- minska brottsligheten på öppna drogsener samt befintliga brottsutsatta platser,
- öka tryggheten på öppna drogsener samt otrygga platser,
- stark lokal närvaro arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande i syfte att medborgarna ska vara säkra och känna sig trygga